

Zdania v Slovenskej spoločnosti všeobecného praktického lekárstva SLS

Via pract., 2010, 7 (3): 141

Tvorba registru v rámci Národného programu prevencie ochorení srdca a ciev

V rámci Národného programu prevencie ochorení srdca a ciev (NPPOSC), ktorý schválila vláda SR v marci 2010, sa bude na Slovensku tvoriť register osôb s hypertenziou a s vysokým kardiovaskulárnym rizikom (KVS) u lekárov primárneho kontaktu. Na jeho tvorbe sa má podieľať 300 – 400 dobrovoľne prihlásených všeobecných lekárov, ktorí budú počas troch rokov sledovať 10 – 15 pacientov s hypertenziou a vysokým KVS rizikom. V prvom a druhom roku sa uskutočnia vždy dve tzv. vizity spolu s laboratórnymi odbermi, v treťom roku jedna vizita. Mená zapojených lekárov sa uverejnia na webových stránkach MZ SR a SSVPL SLS. Úloha všeobecných lekárov pri tvorbe registra vplyvula z pracovného stretnutia k NPPOSC,

ktoré sa uskutočnilo na MZ SR 18. mája 2010. O honorovaní lekárov zapojených do projektu budú prebiehať rokovania so zdravotnými poisťovňami. Záujemcovia sa môžu prihlásiť najneskôr do 31. júla 2010 u prezidentky SSVPL SLS MUDr. Zuzany Nedelkovej na mobil 0905 263 115, respektíve na e-mail nedamb@kios.sk.

Príprava 31. jesenného kongresu SSVPL SLS

V Žiline sa v hoteli Holiday Inn uskutoční 14. – 16. októbra 2010 31. jesenný kongres SSVPL SLS pod názvom Pacient a lekár – spoločne na jednej lodi. Hlavnými témami sú Artériová hypertenzia: novinky v diagnostike a liečbe, Antikoagulačná a antiagregačná terapia v sekundárnej prevencii KVO, Cievne ochorenia v ambulancijnej praxi, Očkovanie v praxi všeobecného lekára pre dospelých, Inkontinencia – možnosti

diagnostiky, liečby a edukácie, Gastroenterológia a hepatológia: význam probiotík, Psychiatrické ochorenia u geriatrických pacientov. O mieste konania a termíne konania jesenného kongresu SSVPL rozhodol výbor odbornej spoločnosti hlasovaním dňa 17. apríla 2010 v Hronseku. Za hotel Holiday Inn**** v Žiline a za termín 14. – 16. októbra 2010 hlasovalo všetkých 11 prítomných členov výboru.

Členovia SSVPL po predložení ID karty budú počas kongresu všetky služby hotela čerpať za exkluzívnych podmienok. Ubytovaní účastníci kongresu, vrátane rodinných príslušníkov, budú mať v Holiday Inn v cene poskytnutých: parkovanie vozidla, americké raňajky, Wi-Fi pripojenie k internetu, wellness, a ďalšie služby pripravené organizátormi kongresu.

Bližšie informácie: www.svld.sk

(r)

Návratka – Via Practica

Autodidaktický test č. 3/2010

Zakrúžkujte jednu alebo viacero správnych odpovedí. Za platnú odpoveď sa považuje označenie všetkých správnych možností v otázke. Akceptované budú len kompletne vyplnené odpovede zaslané do stanoveného termínu (rozhoduje dátum poštovej pečiatky uvedený na obálke). Odpovede nie je možné opravovať. Návratku (postačuje aj jej kópia) zašlite **najneskôr do 31. augusta 2010** na adresu: SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava.

1. a b c d	11. a b c d
2. a b c d	12. a b c d
3. a b c d	13. a b c d
4. a b c d	14. a b c d
5. a b c d	15. a b c d
6. a b c d	16. a b c d
7. a b c d	17. a b c d
8. a b c d	18. a b c d
9. a b c d	19. a b c d
10. a b c d	20. a b c d

Meno a priezvisko:
Adresa pracoviska:
Doručovacia adresa (ak je iná ako adresa pracoviska):
Tel.:
E-mail:
Registračné číslo v SLK:
Dátum:
Pečiatka lekára a podpis:

Týmto dávam súhlas spoločnosti SOLEN, s.r.o., na spracovanie mojich osobných údajov, uvedených v tomto dokumente, na účel spracovania autodidaktických testov a zasielania informačných e-mailov v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov. Súhlas možno kedykoľvek odvolať písomnou formou.

Tlačové správy

Aktívne vyhľadávanie pacientov s erektilnou dysfunkciou, rizikovým faktorom ICHS

Erektlná dysfunkcia (ED) sa objavuje často ako prvý príznak závažných chorôb prevažne kardiovaskulárnych (ischemická choroba srdca, hypertenzia, hyperlipoproteinémia), metabolických (diabetes mellitus), ale aj urologických (karcinóm prostaty). ED sa v súčasnosti považuje za jeden z rizikových faktorov ICHS. ED a ICHS majú spoločný patomorfológický podklad, ktorým je dysfunkcia endotelu ako prvé štádium aterosklerózy. Majú preto aj rovnaké rizikové faktory, ktorými sú: vek, hypertenzia, diabetes mellitus, obezita, hyperlipoproteinémia, fajčenie a nízka telesná aktivita. U pacientov s ICHS je ED častá a to isté platí aj naopak. Solomon

et al., 2003, zistil, že 65 % pacientov s ICHS trpelo na ED, Pritzker 1999 našiel u 40 % pacientov, trpiacich na erektilnú dysfunkciu, ICHS. To je jasný dôvod, prečo treba pacientov s ED v ordinácii praktického lekára, ale aj špecialistov – diabetológov, internistov, kardiológov – aktívne vyhľadávať, vyšetrovať so zreteľom na možnú existenciu kardiovaskulárnych ochorení, najmä ICHS, a účinne liečiť. Spoločnosť Zentiva, člen skupiny sanofi-aventis, uviedla v marci tohto roku na slovenský trh generický liek s účinnou látkou sildenafil (vyrába sa vo výrobnom závode v Hlohovci na Slovensku), ktorá je cenovo dostupnejšou alternatívou.

Svetový deň SZO: Pohybom ku zdraviu

Na základe štúdie Svetovej zdravotníckej organizácie (SZO) možno konštatovať, že nedostatok fyzickej aktivity, respektíve sedavý spôsob života, patrí celosvetovo medzi desať hlavných príčin úmrtí. Tento problém sa týka 60 – 85 % svetovej populácie. Nedostatok pohybu zdvojnásobuje riziko vzniku obezity, kardiovaskulárnych ochorení, cukrovky, zvyšuje riziko vzniku nádorových ochorení, vysokého krvného tlaku, osteoporózy, depresie alebo úzkosti. Štúdie zároveň preukázali, že byť chudým nestačí. Ľudia s nízkou hmotnosťou, zároveň však s nízkym podielom kostrového svalstva trpia vyšším rizikom kardiovaskulárnych

ochorení v porovnaní s ľuďmi s nadváhou, ktorí sú však fyzicky zdatní. **Pohyb je prirodzenou vlastnosťou ľudského organizmu, ktorý bez pohybu trpí. Naším zámerom je preto upozorňovať na riziká fyzickej pasivity, ktorá je príčinou množstva zdravotných problémov a ochorení a viesť ľudí k primeraným pohybovým aktivitám** – uviedla MUDr. Darina Sedláková, MPH, riaditeľka Kancelárie SZO na Slovensku, pri príležitosti Svetového dňa Pohybom ku zdraviu. SZO zaradila tento deň, prislúchajúci na 10. máj, do svojho kalendára už v roku 2002.

Význam včasnej liečby mozgových príhod

Mŕtvica alebo mozgová príhoda je akútne ochorenie spôsobené uzatvorením niektorej z mozgových tepien a následnou nedokrvenosťou mozgu (ischemická cievná mozgová príhoda) alebo krvácaním do mozgu (hemoragická cievná mozgová príhoda). Častejšie dochádza k uzatvoreniu cievy – približne v 80 – 85 % prípadov. Ročne je na Slovensku postihnutých približne desaťtisíc pacientov. Jedna tretina zomiera hneď. Druhá tretina pacientov je takmer bez následkov alebo len s malými následkami, avšak s akútnou hrozbou, že sa bude cievná

mozgová príhoda opakovať znova. Posledná tretina má vážne následky (stratu reči, nepohyblivosť, ochrnutie a pod.) a zostáva trvalo invalidná. Trombolýza, čo znamená chemické rozpustenie krvnej zrazeniny v upchanej cieve, priniesla mnohým pacientom nádej a uzdravenie. Hoci je to pomerne nákladný spôsob liečby, dostanú ho všetci pacienti, ktorí ho potrebujú. Lieky už Všeobecná zdravotná poisťovňa zakúpila a má ich každá nemocnica. Pri príznakoch mŕtvice treba včas zavolať sanitku, najdôležitejšie je prísť do nemocnice do štyroch hodín.

Komplexná liečba hnačky

V zimnom období sú najčastejšou príčinou hnačiek vírusové infekcie, v lete sa objavujú najmä ako dôsledok nákazy baktériami z jedla, napríklad salmonelózou, alebo pri návšteve exotických krajín. Problémy však môže spôsobiť aj užívanie niektorých liekov, extrémna námaha, stres, nesprávne stravovanie a mnoho iných príčin. Cieľom liečby hnačky je hlavne odstrániť príznaky a predchádzať dehydratácii organizmu. Antibiotiká, črevné

dezinficiencia a tzv. živé saprofytické baktérie pôsobia proti bakteriálnym pôvodcom hnačky, antimotilitiká zase potláčajú črevné pohyby a bezzárodkový koncentrát metabolitov črevných baktérií má priaznivý vplyv na pH v čreve. Komplexnou možnosťou liečby sú adsorbencia, čiže sú látky schopné viazať na seba plynné a pevné látky. Do tejto skupiny patrí adsorbčné (živočíšne) uhlie a diosmektit.

Hygiena uší

Vatové tyčinky, ktoré sa bežne používajú na čistenie uší, môžu prirodzený proces čistenia komplikovať. Pri neopatrnom čistení môže dôjsť k poraneniu vonkajšieho zvukovodu. Používanie vatových tyčienok pôsobí proti prirodzenému procesu čistenia ucha, pretože zatlačuje

ušný maz hlbšie do zvukovodu, čo môže viesť k vytvoreniu mazovej zátky. Pokiaľ sa v uchu vytvorí ušná zátka, postihnutí by mali navštíviť lekára, ktorý ju bezpečne odstráni. Vhodným spôsobom hygieny ucha sú roztoky z morskej vody určené na čistenie uší.